

ADRODDIAD I'R CABINET
25 TACHWEDD 2014

Aelod Cabinet: CYNGHORYDD PEREDUR JENKINS – AELOD CABINET ADNODDAU

Pwnc: RHAGLEN GYFALAF 2014/15 – 2016/17
ADOLYGIAD AIL CHWARTER 2014/15

Swyddog Cyswllt: DAFYDD L EDWARDS – PENNAETH CYLLID

Y penderfyniad a geisir / Pwrpas yr adroddiad

Derbyn yr adroddiad ar adolygiad diwedd yr ail chwarter (sefyllfa 30 Medi 2014) o'r rhaglen gyfalaf, a chymeradwyo'r ariannu addasedig a gyflwynit yn rhan 2.2 – 2.8 o'r adroddiad, sef:

- addasiad £2,699,000 gwir lithriadau o 2013/14
 - lleihad £3,111,000 mewn benthyca heb gefnogaeth
 - cynnydd £2,134,000 mewn defnydd o grantiau a chyfraniadau
 - cynnydd £425,000 mewn defnydd o dderbyniadau cyfalaf
 - cynnydd £176,000 mewn defnydd o gyfraniadau refeniw
 - lleihad £351,000 mewn defnydd o'r gronfa gyfalaf
 - cynnydd £417,000 mewn defnydd o gronfeydd eraill
-

Cyflwyniad / Crynodeb

Prif ddiben yr adroddiad yw cyflwyno'r rhaglen ddiwygiedig a chymeradwyo'r ffynonellau ariannu perthnasol. Mae'r adroddiad mewn 4 rhan:

Rhan 1: Dadansoddiad fesul Adran o'r rhaglen gyfalaf £92m am y 3 blynedd 2014/15 – 2016/17.

Rhan 2: Eglurhad o ffynonellau ariannu'r cynnydd net oddeutu £2.389m ers yr adolygiad diwethaf.

Y Cabinet sydd wedi'i awdurdodi i addasu'r rhaglen gyfalaf, felly ym mharagraff 2.9 gofynnir am gymeradwyaeth i'r rhaglen (rhan 1) a'i ariannu (rhan 2).

Mae gweddill yr adroddiad er gwybodaeth:

Rhan 3: Symudiadau o 2014/15 i 2015/16

Rhan 4: Gwariant 6 mis cyntaf 2014/15.

Prif Gasgliadau:

Fe welir fod gwerth y rhaglen gyfalaf eleni bron yn £45m, a chyfanswm y rhaglen tair blynedd gyfredol dros £92m, sy'n parhau i fod yn gyflawniad sylweddol gan y Cyngor yn yr hinsawdd ariannol bresennol.

Mae'r lefel gwariant ar ddiwedd Medi eleni yn 33% o'r gyllideb o'i gymharu â'r un cyfnod (6 mis) y llynedd, sef 35%.

Rhesymau dros argymell y penderfyniad

Rhaid sicrhau trefniadau ariannu priodol ar gyfer cynlluniau'r Cyngor i wario cyfalaf, a rhaid i'r Cabinet ffurfiol gymeradwyo'r rhaglen gyfalaf a'r ffynonellau ariannu.

Mater o drefn yw ymgorffori ariannu trwy grant, ond hefyd mae angen delio gyda sefyllfaoedd lle bu newid rhwng blynnyddoedd mewn proffil gwario a gwerth cyfraniadau a derbyniadau cyfalaf.

Argymhellir yma gamau er mwyn sicrhau ffynonellau ariannu pendant am gynlluniau cyfalaf 2014/15 - 2016/17.

Ystyriaethau perthnasol

Materion technegol ynghylch ariannu'r cynlluniau sydd gerbron ac mae ymhllygiadau a dadleuon eisoes wedi'u cyfarch wrth fabwysiadu'r cynlluniau cyfalaf unigol.

Adroddir ar oedi gyda rhai cynlluniau penodol (rhan 3), a gallasai'r Pwyllgor Craffu perthnasol ddewis asesu effaith yr ail-broffilio ar wasanaethau sydd wedi ymdopi'n hirach gyda'r "hen" asedau.

Camau nesaf ac amserlen

Gweithredu ar yr argymhellion i ariannu'r rhaglen fel bydd modd cyflawni'r prosiectau cyfalaf, ac adrodd ar adolygiad 3^{ydd} chwarter i gyfarfod mis Chwefror nesaf y Cabinet.

Barn yr aelod lleol

Dim yn berthnasol.

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

Mae'n amlwg o'r adroddiad bod rheolaeth o'r Rhaglen Gyfalaf yn fater cymhleth wrth i arian ddod i mewn ac allan, ac wrth i gynlluniau unigol lithro a newid yn eu natur. Mae'r Adran Cyllid i'w ganmol nad yw unrhyw un o'r newidiadau hynny yn arwain at gollu adnoddau. Fodd bynnag, cyfrifoldeb yr adrannau gwario unigol yw ceisio sicrhau bod gwariant yn digwydd yn unol â phroffiliau. Mae pob cynllun cyfalaf, wrth gwrs, yn gwireddu canlyniadau i bobl Gwynedd ac mae unrhyw lithriad arnynt yn oedi'r gwireddu hynny. Diau y bydd y Cabinet felly am gadarnhau ei ymrwymiad fel fîm ac yn aelodau cabinet unigol i geisio sicrhau gwariant yn unol â phroffiliau er mwyn gwireddu canlyniadau a addawyd a sicrhau rheolaeth byw o adnoddau cyfalaf.

Y Swyddog Monitro:

Dim sylwadau i'w hychwanegu o safbwynt priodoldeb.

Y Pennaeth Cyllid:

Rwyf wedi cydweithio gyda'r Aelod Cabinet i baratoi'r adroddiad yma ac yn cadarnhau'r cynnwys.

Atodiadau

Dim

1 RHAGLEN GYFALAF 2014/15 i 2016/17

1.1 Gweler isod gymhariaeth o'r rhaglen gyfalaf hyd at ddiwedd Medi 2014 yn erbyn y sefyllfa diwedd Mehefin:

CYMHARIAETH RHWNG Y CHWARTER CYNTAF A'R AIL CHWARTER

	ADOLYGIAD DIWEDD MEHEFIN				ADOLYGIAD DIWEDD MEDI				CYNNYDD / (LLEIHAD) ERS YR ADOLYGIAD DIWETHAF	ADDASIADAU LLITHRIADAU	NEWIDIADAU ERAILL
	2014/15	2015/16	2016/17	CYFANSWM	2014/15	2015/16	2016/17	CYFANSWM			
ADRAN	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Adnoddau Dynol	109	400	0	509	39	130	0	169	(340)	0	(340)
Addysg	7,833	15,185	12,915	35,933	6,259	17,005	12,915	36,179	246	246	0
Cyllid	810	761	0	1,571	986	866	0	1,852	281	9	272
Economi a Chymuned	7,417	439	200	8,056	5,738	3,868	610	10,216	2,160	350	1,810
Tai	2,665	2,000	0	4,665	2,986	2,000	0	4,986	321	20	301
Oedolion, Iechyd a Llesiant	831	397	0	1,228	1,012	397	0	1,409	181	277	(96)
Plant a Theuluoedd	1,750	0	0	1,750	1,750	0	0	1,750	0	0	0
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	9,011	3,822	1,672	14,505	7,545	2,844	989	11,378	(3,127)	21	(3,148)
Rheoleiddio	17,280	3,458	58	20,796	18,100	5,340	58	23,498	2,702	1,776	926
Ymgynghoriaeth	616	18	0	634	581	18	0	599	(35)	0	(35)
CYFANSWM	48,322	26,480	14,845	89,647	44,996	32,468	14,572	92,036	2,389	2,699	(310)

2 NEWIDIADAU I'R FFYNONELLAU ARIANNU

2.1 Mae cynnydd o £2.389m yn y gyllideb ar gyfer y rhaglen gyfalaf tair blynedd ers y sefyllfa chwarter cyntaf. Nodir isod y ffynonellau ariannu arfaethedig ar gyfer hyn:

ARIANNU	ADOLYGIAD DIWEDD MEHEFIN			ADOLYGIAD DIWEDD MEDI			CYNNYDD / (LLEIHAD) ERS YR ADOLYGIAD DIWETHAF	ADDASIADAU LLITHRIADAU	NEWIDIADAU ERAILL
	2014/15	2015/16	2016/17	2014/15	2015/16	2016/17			
	£000	£000	£000	£'000	£'000	£000			
Benthyca gyda chefnogaeth	6,630	6,630	6,543	6,630	6,630	6,543	0	0	0
Benthyca heb gefnogaeth	9,415	7,272	1,627	7,539	6,980	911	(2,884)	227	(3,111)
Grantiau a Chyfraniadau	19,650	5,728	5,461	18,910	10,217	5,861	4,149	2,015	2,134
Derbyniadau Cyfalaf	1,839	930	0	2,090	1,203	0	524	99	425
Refeniw Adrannol a Chorfforaethol	2,865	2,378	0	3,288	2,526	0	571	395	176
Cronfa Cyfalaf	3,475	2,161	200	2,141	2,754	200	(741)	(390)	(351)
Cronfeydd Adnewyddu ac Eraill	4,448	1,381	1,014	4,398	2,158	1,057	770	353	417
CYFANSWM	48,322	26,480	14,845	44,996	32,468	14,572	2,389	2,699	(310)
CYFANSWM 3 MLYNEDD			89,647			92,036			

2.2 Gwir Lithriadau o 2013/14

Ar gyfer y gyllideb agoriadol eleni fe seiliwyd y lefel lithriadau i 2014/15 ar y sefyllfa a ragwelwyd yn y drydydd chwarter o 2013/14. Adroddwyd i gyfarfod 10 Mehefin o'r Cabinet ar sefyllfa diwedd y flwyddyn 2013/14, a nodwyd pryd hynny roedd lefel y gwir lithriad wedi cynyddu yn y chwarter olaf. Fe fanylir ar y rhain yn y golofn uchod 'Addasiadau Lithriadau'. Eto, fel adroddwyd ar 10 Mehefin, nid oes unrhyw golled mewn ariannu i'r Cyngor oherwydd y lithriadau yma. Fe eglurir gweddill y 'newidiadau eraill' uchod fel a ganlyn.

2.3 Benthyca Heb Gefnogaeth

Mae yna leihad o (£3,111,000) yn y dull yma o ariannu oherwydd:

- **Rhaglen Adnewyddu Cerbydau Les hanesyddol (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) – (£619,600) yn 2014/15, (£1,775,370) yn 2015/16 a (£716,100) yn 2016/17**

Mae'r ffigyrau uchod yn cynrychioli'r amcan agoriadol a'r bwriad gwreiddiol ar gyfer pryniant cerbydau yn hytrach na'u prydlesu (mae wedi bod yn arferiad blynyddol i asesu'r gost/budd ar ddiwedd y flwyddyn a phenderfynu ar y dull ariannu priodol adeg hynny). Bellach, fe benderfynwyd adolygu'r holl gerbydau les hanesyddol gan resymoli'r rhaglen yn sylweddol, a tan fydd canlyniad yr adolygiad yn wybyddus, am y tro nid oes angen yr ariannu uchod yn y rhaglen.

2.4 Grantiau a Chyfraniadau

Mae yna gynnydd net o £2,134,000 yn y dull yma o ariannu yn bennaf oherwydd:

- **Cynllun Adfywio Tref a Glannau Caernarfon (Adran Economi a Chymuned) - £150,000 yn 2014/15, £475,000 yn 2015/16 a £375,000 yn 2016/17**

Derbyniwyd grant drwy raglen Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid (Vibrant and Viable Places Programme) y Llywodraeth o £1 miliwn dros 3 mlynedd ar gyfer adfywio ardal Caernarfon (gweler adroddiad i'r Cabinet 2 Gorffennaf 2013). Y bwriad yw defnyddio'r grant yma i alluogi cyrff allanol ddenu grantiau o ffynonellau eraill, gan gynnwys y Gronfa Loteri a Rhaglen Ewropeaidd newydd, ar gyfer cynlluniau fel ail-ddatblygu Cei Llechi (Ymddiriedolaeth Harbwr Caernarfon), datblygiad Gorsaf Rheilffordd Ffestiniog (Rheilffordd Eryri) a chynllun Galeri 2 (y Galeri).

- **Cynllun Academi Hwyllo (Adran Economi a Chymuned) - £584,840 yn 2015/16**

Ariennir y cynnydd yma drwy grant pellach (ERDF - European Regional Development Fund) gan y Llywodraeth yn dilyn ail-broffilio'r cynllun gwreiddiol.

- **Cynllun Mynediad i'r Arfordir (Adran Rheoleiddio) - £136,100 yn 2014/15**

Derbyniwyd cadarnhad o ffigur grant 2014/15 gan Gyfoeth Naturiol Cymru tuag at waith llwybr yr arfordir.

2.5 Derbyniadau Cyfalaf

Cynnydd net o £425,000 yn y dull yma o ariannu, yn bennaf oherwydd:

- **Cynllun Benthyciadau Tai Gwag a Materion Gorfodaeth Tai (Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant) - £250,000 yn 2014/15**

Rhan o Gynllun Strategol 3 mlynedd y Cyngor a ariennir drwy ddefnydd o dderbyniadau cyfalaf yr hen gynllun Mynwy.

- **Cynllun Canolfan Adennill Deunyddiau Meirionnydd (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) - £62,000 yn 2014/15 a £14,000 yn 2015/16** (gweler hefyd cyfraniad referniw adrannol yn 2.6 isod)

Yn dilyn cymhlethdod dros leoliad y Ganolfan cafwyd amcan newydd o gostau'r cynllun yma, sydd bellach yn cynnwys offer ychwanegol.

2.6 Refeniw Adrannol a Chorfforaethol

Cynnydd net o £176,000 yn y dull yma o ariannu, yn bennaf oherwydd:

- **Cynllun Canolfan Adennill Deunyddiau Meirionnydd (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) - £73,000 yn 2014/15** (gweler hefyd cyfraniad o dderbyniadau cyfalaf yn 2.5 uchod).

- **Cynllun Llwybr Beicio Pontllyfni i Aberdesach (Adran Rheoleiddio) - £72,920 yn 2014/15**

Cyfraniad pellach gan yr Adran er mwyn gallu cwblhau llwybr beics yn gyflawn rhwng Caernarfon ac Aberdesach - mae mwyafrif o'r cynllun wedi ei ariannu drwy grantiau TAITH, ond roedd bwch yn y llwybr rhwng Glynllifon a Llanwnda oedd yn creu risg annerbyniol o ran diogelwch ffyrdd petai'r llwybr heb ei gwblhau.

Yn yr achosion uchod fe'i hariannir drwy ffynonellau referniw cyfredol yr Adrannau perthnasol.

2.7 Cronfa Cyfalaf

Lleihad o £351,000 yn y dull yma o ariannu, oherwydd trosglwyddiad o ariannu cyfalaf i ariannu costau referniw dros dair blynedd sydd yn berthnasol i ddatrysiaid mewnol i integreiddio systemau a threfniadau Adnoddau Dynol a Chyflogau trwy'r Cyngor (Adran Adnoddau Dynol).

2.8 Cronfeydd Adnewyddu ac Eraill

Cynnydd net o £417,000 yn y dull yma o ariannu, yn bennaf oherwydd:

- **Pryniant Biniau Gwastraff a Gweddillol (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) - £133,680 yn 2014/15**

Pryniant uwch oherwydd mwy o alw am finiau ail-gylchu yn sgil y strategaeth wastraff.

- **Cynllun VOIP – 'Voice Over Internet Protocol' (Adran Gyllid) - £109,020 yn 2014/15**

Yn sgil ail asesu'r cynllun, bu angen i'r Cyngor fynd allan i'r farchnad agored (yn hytrach na defnyddio gwasanaeth gan Lywodraeth Cymru), a bellach mae'r contract wedi ei wobrwyo i gwmni BT/Avaya. Mae'r costau uwch yn adlewyrchu'r newid yma.

2.9 Argymhelliad

Gofynnir i'r Cabinet dderbyn y rhaglen gyfalaf diwygiedig ar gyfer 2014/15 i 2016/17 a chymeradwyo'r ffynonellau ariannu perthnasol (para. 2.2 i 2.8 uchod), sef:

- **addasiad £2,699,000 gwir lithriadau o 2013/14**
- **lleihad £3,111,000 mewn benthyca heb gefnogaeth**
- **cynnydd £2,134,000 mewn defnydd o grantiau a chyfraniadau**
- **cynnydd £425,000 mewn defnydd o dderbyniadau cyfalaf**
- **cynnydd £176,000 mewn defnydd o gyfraniadau referniw**
- **lleihad £351,000 mewn defnydd o'r gronfa gyfalaf**
- **cynnydd £417,000 mewn defnydd o gronfeydd eraill**

3 PROFFILIAU GWARIANT BLYNYDDOL

- 3.1** Cyfanswm lefel yr ail-broffilio yn y rhaglen gyfalaf o 2014/15 i 2015/16 hyd yma yw £7,425,780. Mae'r ffigyrau yn rhan 1 o'r adroddiad yn adlewyrchu hyn, gyda'r prif eitemau fel a ganlyn –

Cynlluniau wedi'u hariannu o adnoddau'r Cyngor:-

- Amgueddfa Oriel Gwynedd (Adran Economi a Chymuned) £896,720
- Ysgol Groeslon (Adran Addysg) £894,660
- Cronfa Ffilyd y Cyngor (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) £461,670
- Adeiladau Dros Dro Ysgolion (Adran Addysg/Uned Eiddo) £531,000
- Adleoli Gwasanaeth Dydd Segontiw (Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant) £301,260
- Adnewyddu Offer Technoleg Gwybodaeth (Adran Gyllid) £200,000

Cynlluniau wedi'u hariannu (yn rhannol) drwy grantiau penodol:-

- Pont Briwet, Penrhyndeudraeth (Adran Rheoleiddio) £1,882,130
- Academi Hwyllo Pwllheli (Adran Economi a Chymuned) £1,494,720

- 3.2** Ni fydd yr ail-broffilio uchod yn golygu colled mewn grant.

- 3.3** Mae amrywiol resymau dilys tu ôl i'r ail-broffilio mewn sawl achos, ond gall yr oedi cyn gweithredu'r cynlluniau yma olygu bod gwasanaethau yn ymdopi'n hirach gyda'r asedau cyfredol heb eu gwella.

4 GWARIANT CYFALAF 6 MIS CYNTAF 2014/15

- 4.1 Mae'r tabl isod yn dadansoddi sefyllfa gwir wariant cyfalaf adrannau'r Cyngor ar ddiwedd yr ail chwarter (6 mis), gyferbyn â'r rhaglen gyfalaf diwygiedig ar gyfer 2014/15 (blwyddyn gyfan) -

CRYNODEB	RHAGLEN GYFALAF BLWYDDYN LLAWN (adolygwyd Medi) 2014/15 £'000	GWIR WARIANT Y 6 MIS HYD AT 30/09/2014 £'000
Adnoddau Dynol	39	0
Addysg	6,259	1,571
Cyllid	986	296
Economi a Chymuned	5,738	1,377
Tai	2,986	1,382
Oedolion, Iechyd a Llesiant	1,012	162
Plant a Theuluoedd	1,750	0
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	7,545	2,854
Rheoleiddio	18,100	7,130
Ymgynghoriaeth	581	114
CYFANSWM	44,996	14,886

Mae rhai adrannau yn ymddangos i fod yn gwario'n sylweddol llai na hanner y gyllideb flynyddol hyd yma, sef Adran Addysg (yn bennaf oherwydd proffil gwariant cynlluniau Ysgolion Ganrif 21), Adran Economi a Chymuned (yn bennaf oherwydd oedi gyda'r cynllun Academi Hwyllo ym Mhwlheli), Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol (yn bennaf oherwydd proffil gwariant ar adnewyddu cerbydau) a'r Adran Rheoleiddio (yn bennaf oherwydd proffil gwariant Pont Briwet). Er hynny mae'r adrannau yn hyderus y byddent yn gwario yn unol â'r rhaglen erbyn diwedd yr ail hanner o'r flwyddyn.

- 4.2 Mae bron i £14.9m wedi ei wario yn ystod y chwe mis cyntaf, sef 33% o'r gyllideb.

CRYNODEB	ADOLYGIAD DIWEDD MEDI 2014/15	ADOLYGIAD DIWEDD MEDI 2013/14	LLEIHAD
Cyllideb Blwyddyn Gyfan	£45.0miliwn	£49.2miliwn	£4.2miliwn
Gwariant y 6 mis cyntaf	£14.9miliwn	£17.4miliwn	£2.5miliwn
Gwariant fel canran o'r gyllideb	33%	35%	2%

- 4.3 Er gwaethaf yr ail broffilio, mae'r gyfran sydd wedi'i wario eleni yn cyfateb yn agos iawn i'r sefyllfa adeg yma'r llynedd.